

Het langetermijnplan van Den Haag: andere manier van leven nu corona veel langer blijft

archive.md/HuuqU

23 december 2021

© ANP/HH

'Opdracht aan iedereen'

Door **Martin Visser**

Amsterdam - Achter de schermen werkt Den Haag aan een langetermijnplan: hoe gaan we leven met corona? In brainstormsessies denken 150 'creatieve en kritische geesten' mee. De boodschap zal zijn: Nederlanders zijn zelf aan zet. Iedereen moet zijn leven aanpassen aan corona. Familiereünies in de zomer, kleine theatervoorstellingen in de winter, thuisonderwijs bij een nieuwe lockdown. „Dit is een opdracht aan iedereen.”

Bekijk meer van

Achter de schermen werkt Den Haag aan een langetermijnplan: hoe gaan we leven met corona? In brainstormsessies denken 150 'creatieve en kritische geesten' mee. De boodschap zal zijn: Nederlanders zijn zelf aan zet. Iedereen moet zijn leven aanpassen aan corona. Familiereünies in de zomer, kleine theatervoorstellingen in de winter, thuisonderwijs bij een nieuwe lockdown. „Dit is een opdracht aan iedereen.”

Niet alleen ziekenhuizen of ondernemers, de hele samenleving moet zich instellen op een andere manier van leven nu corona veel langer onder ons blijft. Dat zal volgens Haagse bronnen de boodschap worden van het langetermijnplan dat eind januari af moet zijn. „Dit is een opdracht aan iedereen”, zegt een ingewijde.

Burgemeester Paul Depla van Breda gaf onlangs al een schot voor de boeg: „Denk aan carnaval en voetbalcompetities in de zomer, en de lange vakantie in de winter om leerachterstanden te beperken.”

Dat is precies de insteek van het coronaplan dat nu in ambtelijk Den Haag in de maak is. Het coronavirus steekt in het najaar en de winter steeds weer de kop op, al dan niet in een nieuwe variant. Dat betekent dat iedereen erover moet nadenken wat er in de zomer wél kan en in de winter niet, zo wordt gesuggereerd.

Deze week houden ambtenaren brainstormsessies met 150 mensen uit cultuur, horeca, sport en andere onderdelen van de samenleving. Daarbij worden 'bewust' nog niet de brancheorganisaties betrokken. Uit een uitnodiging die circuleert op LinkedIn, blijkt dat de corona-ambtenaren willen praten met 'creatieve en kritische geesten' in deze 'Verkenningssessies Langetermijnstrategie Covid-19'.

Eind januari

Alle ideeën worden in de week tussen kerst en oud & nieuw verwerkt door een ambtelijke werkgroep die voor uiteenlopende ministeries, zoals Justitie, Economische Zaken en Sociale Zaken, werkt. Daarna wordt dit plan voor economie en samenleving samengevoegd met het plan van het ministerie van Volksgezondheid voor de zorgcapaciteit. En dan kan er een strik om. Premier Mark Rutte zei dinsdag in de Tweede Kamer: „Er wordt gewerkt aan een langetermijnvisie. Conform planning is die eind januari voorzien.”

Zowel de Tweede Kamer als vakbonden en werkgevers hebben sterk aangedrongen op zo'n plan. Daarbij stelt het bedrijfsleven als doel: geen lockdown meer in de volgende winter. Maar zover durft de ambtelijke top naar verluidt niet te gaan. Dat bevestigt de woordvoerder van coronaminister Hugo de Jonge: „De bedoeling van dat plan is om te kijken hoe we voorkomen dat we volgend jaar weer van lockdown naar lockdown gaan. Maar iets uitsluiten, doen we niet. Als we één ding geleerd hebben, is dat je niets honderd procent kunt uitsluiten.”

Het langetermijnplan loopt, zo valt te beluisteren, langs drie sporen.

1 'basispakket': basisnormen zoals bijvoorbeeld mondkapjes dragen, goed handen wassen en geen handen geven, blijven het hele jaar gelden.

2 'winterpakket': in de zomer mag er meer dan in de winter. Dit wordt intern ook wel 'griep plus' genoemd. Net als de griep steekt corona in de gure maanden de kop op en daar moeten we ons gedrag op aanpassen.

3 'noodpakket': als het echt niet goed gaat, wordt toch weer de lockdown van stal gehaald. Maar: niet meer de 'lompe lockdown' van afgelopen weekend, aldus een bron. „Want dat is het slechtste dat je maar kunt hebben.”

Concreet betekent dit dat we het volgens de voorstellen normaal moeten gaan vinden dat we gedurende het jaar op school en in de trein een mondkapje blijven dragen. Deze basismaatregelen blijven de komende jaren.

De grootste aanpassing vergen de beperkingen die steeds weer kunnen terugkomen. Iedereen zal dan moeten leven met de seizoenen. Voorbeelden: met heel veel familie samenkomen doe je beter in de zomer. Culturele evenementen voor massapubliek vinden in de zomer plaats en in de winter is er ruimte voor concerten en voorstellingen voor een kleiner publiek van liefhebbers. „Stel, je hebt twee toneelstukken, zo werd in de sessie besproken”, zegt een betrokkene. „Als je weet dat het ene uitverkocht zal zijn, doe je die in de zomer. Het minder bezochte stuk kan dan op 1,5 meter in de winter.”

Maaltijdboxen

Andere voorbeelden, voor het 'noodpakket': scholen zorgen dat ze een thuisonderwijscurriculum ontwikkelen waarbij kinderen van de kleuterschool een knutselpakket mee naar huis krijgen en middelbare scholen scheikundeproefjes. Restaurants passen hun bedrijfsmodel zo aan dat ze in de zomer volle bak kunnen draaien en met de kerstdagen maaltijdboxen aanbieden waarbij mensen thuis hun viergangendiner in elkaar kunnen zetten.

De insteek van Den Haag is dat de financiële steun voor ondernemers komend jaar vervalst. Als ze weten waar ze aan toe zijn, kunnen ze zich ook aan de nieuwe coronawerkelijkheid aanpassen. Want dat is tot nu toe misgegaan, stellen betrokkenen. Het kabinetsbeleid was even wisselvallig als het virus. Daarom zag het demissionaire kabinet zich steeds weer genoodzaakt de steunpakketten uit te breiden. Die lopen nu door tot in het eerste kwartaal van 2022.

Zorgcapaciteit

De capaciteit van de ziekenhuizen, de snelheid van vaccineren en de organisatie van de teststraten zijn beperkende voorwaarden voor de ruimte die de samenleving krijgt. Daarom pleit VNO-NCW er steeds voor om te bezien welke zorgcapaciteit er nodig is om de samenleving in het nieuwe jaar de ruimte te kunnen geven.

Toch zijn deze trajecten nu nog gescheiden. De ideeën over de gevolgen van corona voor economie en samenleving moeten in januari bij het ministerie van VWS worden ingeleverd. Daar wordt vervolgens bedacht hoe de ic-capaciteit soepel kan worden opgeschaald als dat nodig is.

Gemopper

Volgens een ingewijde is dit 'een pragmatische keus'. Maar er wordt ook gesuggereerd dat het aan 'de baas van dat ministerie' ligt die dingen graag in eigen hand houdt. Vanuit de polder wordt er gemopperd: hoe minder ic-bedden, hoe eerder de economie op slot moet. Er is weinig begrip voor dat economie en zorg opnieuw los van elkaar bekeken worden.

Een bron moppert: „Het is allemaal ondoorgrondelijk.” Minister De Jonges woordvoerder erkent dat er 'een aparte werkgroep' bezig is met de gevolgen van corona voor de samenleving, maar 'er is geen harde scheiding tussen zorg en economie'. „Die onderwerpen komen later bij elkaar en daar gaat dan de minister over, maar dan praat ook werkgeversorganisatie VNO-NCW mee.”